

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

The Training Curriculum Development On Using Social Media For Instruction For
Teachers In The Basic Education

ทวีศักดิ์ อางอาสา*
ปานเพชร รมไทร**
ปริญญา ทองสอน***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ 2.1) ศึกษาผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ก่อนและหลังการฝึกอบรม 2.2) ศึกษาเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 3) แบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งมีความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรในระดับมาก 4) ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูมีเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม/ การพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

**นิสิตหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร. ภาคิษาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาคิษาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The purposes of this research were to; 1) develop the training curriculum development on using social media for instruction for teachers in the basic education Suanpakaocha-ang school 2) study the results of the use of the training curriculum development on using social media for instruction for teachers in the basic education Suanpakaocha-ang school 2.1) study the evaluation result for knowledge and comprehension of teachers on learning management using social media before and after the training 2.2) study attitudes towards the training curriculum using social media for teachers in the basic education

Representative sample were primary school and junior high school teachers, in second first ,academic year 2020 Suanpakaocha-ang school, Borthong district ,Chonburi Province, Chonburi Provincial Administrative Organization number of sample participated were 30 by using simple random sampling. Research instruments were.1) The training curriculum development on using online social media for learning and instructing development. 2) Knowledge and comprehension tests using social media for learning and instructing development, the reliability was 0.88 3) Attitude tests towards the training curriculum using social media for learning and instructing development for teachers in the Basic Education. The statistics used were mean, stand and deviation and t-test

The results of the study were as follows 1) The training curriculum using for learning and instructing development for teachers in the Basic Education consists of 4 steps 1.Education to analyze basic data 2.Construction of training development 3.The use of training curriculum 4.Evaluation of training curriculum effectiveness which contains propriety of curriculum factors in an excellent level. 4) The results of the use of training curriculum using social media for instructing development for teachers in Basic Education. As for teachers comprehension in learning management using social media, the post-test scores after the training was significantly higher than the pre-test scores at the significant level of .05 and teachers attitudes to words the training curriculum using social media for learning and instructing development for teachers in basic education were in a very high level.

Keywords: The Training Curriculum Development/ Development Of Teaching And Learning For Teachers In The Basic Education

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้โลกในปัจจุบันเปรียบเสมือนโลกที่ไร้พรมแดนผ่านสื่อกลางที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” โดยการนำเอาประสิทธิภาพของอินเทอร์เน็ตมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน การใช้บริการผ่านอุปกรณ์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์เป็นต้น และมีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (MarketingOps!, 2557, Online) โดยปัจจุบันจำนวนมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกโดยประมาณ 2,802 พันล้าน หรือร้อยละ 39.0 ของประชากรทั่วโลก (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2556) เนื่องจากความก้าวหน้าของระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ทางสังคม คือ เครือข่ายสังคมใหม่ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “สังคมออนไลน์” (Social Network) โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้เป็นพื้นที่สาธารณะที่สมาชิกซึ่งก็คือทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติและศาสนา ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาอาชีพและทุกกลุ่มสังคมย่อยจากทั่วโลกเป็นผู้สื่อสารหรือเขียนเล่าเนื้อหาเรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพและวิดีโอ ที่สมาชิกเขียนและทำขึ้นเองหรือพบเจอจากสื่ออื่นๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เครือข่ายสังคมออนไลน์เติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ก่อให้เกิดวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีของสื่อสังคมออนไลน์หลากหลายประเภทซึ่งผลจากความก้าวหน้าของระบบอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ทางสังคมที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “สังคมออนไลน์” (Social Network) ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่สมาชิกเครือข่ายทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติและศาสนา ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาอาชีพ และทุกกลุ่มสังคมย่อยจากทั่วโลกเป็นผู้สื่อสารหรือเขียนเล่าเนื้อหาเรื่องราว ประสบการณ์ บทความ รูปภาพ และวิดีโอที่สมาชิกเขียนและทำขึ้นเอง หรือพบเห็นจากสื่ออื่น ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตนผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) จึงได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ โดยเริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และสามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง และยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 65) อีกทั้งนโยบายสำคัญของรัฐบาลไทยในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศไทยก้าวสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” หรือ “ไทยแลนด์ 4.0” ในการสร้างเศรษฐกิจใหม่ ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางนั้นระบบรูปแบบปรัชญาการศึกษาไทยในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบโจทย์ไทยแลนด์ 4.0 ได้ ซึ่งการศึกษาไทยในโลกยุคใหม่ต้องก้าวสู่ การคิดวิเคราะห์ ค้นคว้าสิ่งใหม่ แต่นักเรียนไทยยังท่องจำเพื่อไปสอบถ้าเรายังไม่ปรับตัวตอนนี้ เราอาจจะไม่ใช่สิ้นชาติแต่จะหมดโอกาสในการสร้างชาติ ดังนั้นการศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพแรงงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงยุค Thailand Economy 4.0 แต่ระบบการศึกษาที่จะตอบโจทย์นี้ต้องเปลี่ยนวิธีการสอนลดการเรียนรู้เชิงเทคนิคและการท่องจำ แต่ให้หันหน้ากับการสร้างทักษะการเรียนรู้และปรับตัวของผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตและจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่และกลุ่มจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งมีวิธีการประเมินผล

การเรียนรู้แตกต่างจากปัจจุบันที่เน้นการสอนเพียงอย่างเดียว (เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว, 2559, หน้า 3) ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันท์ สีพาย และไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2561, หน้า 13) ที่กล่าวว่า การศึกษา 4.0 เป็นการศึกษายุคใหม่ เพื่อตอบสนอง คนยุคใหม่ โมเดลการจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไปในลักษณะที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันบนไซเบอร์ โดยใช้ขีดความสามารถของระบบเชื่อมโยงทางฟิสิกส์กับไซเบอร์ ที่มีอุปกรณ์สมาร์ตสมัยใหม่ (Smart Machine) เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ฯลฯ ช่วยในการแสวงหาและเรียนรู้จากความรู้อันมหาศาลบนคลาวด์ โดยการใช้เครื่องมือที่สมาร์ตสมัยใหม่เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันรวมถึงสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง อย่างท้าทาย สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ต่อยอดความรู้เดิม คิดและประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์นำไปสร้างสรรค์เป็นผลงาน (Product) ได้ให้เหมาะกับตนเอง สังคมตามสถานการณ์ ดังนั้นการเรียนการสอนยุค 4.0 ต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนวิธีการสอนไม่เพียงแต่ให้ความรู้และการท่องจำ แต่หันไปให้น้ำหนักกับการสร้างทักษะในการเรียนรู้และปรับตัวของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดเรียนรู้ของนักเรียน เพราะครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ สร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่สำคัญ และสามารถจดจำนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณค่าและสร้างสรรค์ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2556, หน้า 44) ดังนั้นถ้าสถานศึกษามีครูที่มีคุณภาพแล้ว ก็จะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้ผู้เรียนมีคุณภาพไปด้วย ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุขคุณภาพของครูผู้สอนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556, หน้า 1) ดังนั้นหากสถานศึกษาอยากจะมีหวังผลสำเร็จจะต้องให้ความสำคัญกับครู และวิธีการพัฒนาครูเพื่อให้ครูที่มีอยู่มีคุณภาพ โดยทั้งนี้วิธีการพัฒนาครูที่มีอยู่ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมีด้วยกันหลายวิธี แต่วิธีการหนึ่งซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายคือการฝึกอบรม โดยเป็นกระบวนการที่เป็นระบบที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพิ่มศักยภาพในการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเฉพาะด้านของบุคคลที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น (สมคิด บางโม, 2553, หน้า 13)

หลักสูตรฝึกอบรม เป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยหลักสูตรฝึกอบรมนั้นมีความสำคัญและประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดังแนวคิดของกิตติ พัทธวิชัย (2544, หน้า 447) ที่กล่าวว่า ผู้เข้ารับการอบรมจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เข้ารับการอบรมเพื่อเป็นประโยชน์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และแนวคิดของ ชูชัย สมितिไกร (2554, หน้า 14) กล่าวว่า การเข้ารับการฝึกอบรม จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถและเจตคติที่ดี อันจะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพและสอดคล้องกับ สมคิด บางโม (2553, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์การฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับ ความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understand) ทักษะและความชำนาญ (Skill) และการเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude) ไปทางที่ดีขึ้น ดังนั้นความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกอบรมจึงเป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพของบุคคลในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานเพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติ

โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีจำนวนบุคลากรเพียงพอครบทุกสาขาการเรียนรู้ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูต้องเป็นผู้ถ่ายทอดให้กับนักเรียน ครูขาดความรู้ความสามารถในด้านการนำเทคโนโลยีมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. 2549 – 2563) ด้านที่ 1 ปัจจัยทางการศึกษา ที่ครูไม่มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การวางแผนการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง ครูขาดการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรด้วยตนเอง ครูควรได้รับการพัฒนาด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลโดยใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ (สมศ, 2562, หน้า 15) จึงมีความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพของครูเพื่อให้ได้พัฒนาตนเองโดยการนำสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยการพัฒนาลัทธิศูตรฝึกอบรมให้กับครูผู้สอน เพราะการฝึกอบรมเป็นวิธีหนึ่งที่จะเพิ่มความรู้ความเข้าใจ มีทักษะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะในทุกด้าน โดยการร่วมมือกันระหว่างผู้วิจัย ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาครู โดยอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ ให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพของประเทศสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาลัทธิศูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์
 - 2.1 ศึกษาผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ก่อนและหลังการฝึกอบรม
 - 2.2 ศึกษาเจตคติ ต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

คะแนนความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาลัทธิศูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเนื้อหาดังนี้

1.1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการออกแบบการเรียนรู้การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เฟซบุ๊ก (Facebook), ไลน์ (Line), ทวิตเตอร์ (Twitter) และยูทูบ (Youtube)

1.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ จำนวน 38 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ขอบเขตของตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรที่ 1 คือ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ตัวแปรที่ 2 คือ ผลการพัฒนาหลักสูตร เกิดจากการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

3.2.1 ความรู้ความเข้าใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2 เจตคติต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อศึกษาของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ระยะ 4 ขั้นตอน คือ

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาหลักสูตรการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์และการพัฒนาหลักสูตร

2. การศึกษานโยบายการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา การศึกษาพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาผลการตรวจติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียน การศึกษาสภาพปัญหาวิชาชีพครูของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การบริหารและจัดการศึกษาของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

4. ศึกษาความรู้ความเข้าใจและความต้องการของครูในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มากำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

ฝึกอบรมและกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรคือ สภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ รูปแบบการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล หลักสูตร การดำเนินการแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การสร้างโครงสร้างหลักสูตรและโครงสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพโครงสร้างหลักสูตรและโครงสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร และส่วนที่ 3 การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างโครงสร้างหลักสูตรและโครงสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

1. กำหนดสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยนำข้อมูลขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 1) เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้อง 2) นโยบายการจัดการศึกษา 3) สภาพปัจจุบันและปัญหาของครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 4) ความรู้ความเข้าใจและความต้องการของครูในการพัฒนาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กำหนดหลักการและเหตุผล โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็น โดยคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้วจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลโดยคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว ครูผู้เข้ารับการอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. กำหนดหน่วยการฝึกอบรม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกอบด้วย 4 หน่วยการฝึกอบรม คือ

4.1 หน่วยตรวจสอบฐานเดิม

4.2 หน่วยต่อเติมฐานใหม่

4.3 หน่วยให้ลงมือทำ

4.4 หน่วยนำเสนอผลงาน

ในแต่ละหน่วยการฝึกอบรม ประกอบด้วยส่วนย่อย 6 ส่วน คือ ชื่อหน่วยการฝึกอบรม จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม

5. การจัดทำโครงร่างเอกสารหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร

5.1 การจัดทำโครงร่างเอกสารหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2 การจัดทำโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร

ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร

เป็นการประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้

1. จุดประสงค์ของการประเมินคุณภาพ เป็นการนำโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน โดยประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นการพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบของโครงร่างหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพเป็นแบบประเมิน โครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินและโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร ไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอผล พบว่า ความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.8 -1.00

4.2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า โครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมรวมเฉลี่ยระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75

5. การปรับปรุงแก้ไขโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร

ผู้วิจัยนำผลการประเมินคุณภาพด้านความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตรเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ถ้าข้อใดมีค่าเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดถือว่ามีความเหมาะสม ผู้วิจัยจะคงไว้ แต่ถ้าข้อใดมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดผู้วิจัยจะนำมาปรับปรุงแก้ไข รวมถึงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำฉบับสมบูรณ์

ส่วนที่ 3 การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ มีรายละเอียดของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หลักการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทำการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

1.1 วิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 -1.00

1.2 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป พบว่าแบบทดสอบจำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.46 – 0.71 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.33 – 0.75

1.3 วิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่าแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

1.4 นำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พบว่าแบบทดสอบทุกข้อมีค่าเท่ากับหรือมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสม ผู้วิจัยจึงคงไว้และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำฉบับสมบูรณ์

2. แบบวัดเจตคติมีต่อการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 สร้างข้อความที่แสดงลักษณะของเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างคำถามและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2.4 นำแบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่สร้างแล้วเสนอต่อประธานและคณะกรรมการคณาจารย์วิทยานิพนธ์ จากนั้นแก้ไขตามความเห็นของประธานและคณะกรรมการ

2.5 นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างคำถามและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ พบว่าผลการตรวจสอบความสมบูรณ์ของโครงสร้างคำถามและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.8-1.00

2.6 จัดพิมพ์แบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และการประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้

เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สร้างเสร็จแล้วไปใช้กับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 12 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจและความสามารถของครูในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีการดำเนินการทดลอง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การดำเนินการก่อนการทดลอง

1.1.1 ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ เกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่และวิธีการฝึกอบรม

1.1.2 ทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์ เพื่อขอความร่วมมือให้คณะครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ารับการฝึกอบรมตามวัน เวลา สถานที่ที่กำหนด

1.1.3 จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์สำหรับการฝึกอบรมและบันทึกภาพวีดิทัศน์และถ่ายภาพขณะทำการฝึกอบรม

1.2 การดำเนินการทดลอง

1.2.1 การประเมินก่อนการทดลอง ประกอบด้วย

1.2.1.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.2 ดำเนินการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 การดำเนินการหลังการทดลอง

1.3.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ โดยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการทดลองโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังโดยใช้สถิติ t-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังฝึกอบรม โดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอผลโดยใช้ค่าสถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลัง โดยใช้สถิติ t-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม

การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม หลังจากการนำหลักสูตรไปทดลองใช้มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

1.1 การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ วัตถุประสงค์ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

1.2 การติดตามและประเมินผลความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม หลังจากนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้และประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรมแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลและผลของการฝึกอบรมมาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้จัดการฝึกอบรมครูเพื่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถ ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ใช้แบบสอบถามผู้บริหาร ครูวิชาการและครูในโรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และนำข้อมูลมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู ภายใต้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba, 1962, pp.345-379) ไทเลอร์ (1969, p3) โอลิวา (2005, pp.138-140) เชย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส (1981, p.181) และกรอบหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 2-3) ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ได้ผ่านการพัฒนา แบ่งเป็น 2 ระยะ 4 ขั้นตอน คือระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะที่ 2 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และการประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม มี 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การนำหลักสูตร

ฝึกอบรบไปใช้ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรบ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระ ระยะเวลา กิจกรรมการฝึกอบรบ สื่อประกอบผลการฝึกอบรบ การวัดและประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร

ผลการประเมินคุณภาพด้านความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญพบว่าหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถามทุกรายการ โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 ทุกรายการ

ตอนที่ 2 ผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการฝึกอบรบ

	n	\bar{x}	S.D.	t	p
คะแนนก่อนการอบรม	30	5.77	1.61	27.92	.000
คะแนนหลังการอบรม	30	15.73	15.73		

* $p < .05$

มีความรู้ความเข้าใจหลังการฝึกอบรบสูงกว่าก่อนฝึกอบรบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษาเจตคติ ต่อหลักสูตรสูตรฝึกอบรบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความคิดเห็นของผู้เข้าอบรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
แบ่งเป็น 3 ด้าน 15 ข้อคำถาม ข้อ 1 - 15	4.45	0.51	เห็นด้วย

อภิปรายผล

1. ได้หลักสูตรฝึกอบรบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย สภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หน่วยงานฝึกอบรบ โครงสร้างระยะเวลาการฝึกอบรบ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรบ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรฝึกอบรบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมทุกรายการ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วย ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรบ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การสร้างโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตรและโครงร่างเอกสารประกอบหลักสูตร และส่วนที่ 3 การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะที่ 2

การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และการประเมินประสิทธิผลหลักสูตรอบรมมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองใช้หลักสูตรและประเมินประสิทธิผลของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สร้างเสร็จแล้วไปใช้กับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนส่วนป่าเขาชะอางค์ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการติดตามประเมินผลในระยะเวลา 12 ชั่วโมง โดยมีการสังเกตสัมภาษณ์ครูผู้เข้ารับการอบรม เพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความสามารถในการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในห้องเรียน โดยใช้แบบติดตามและประเมินผล ซึ่งขั้นตอนดังกล่าว ได้ประยุกต์มาจากขั้นตอนรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา ไทเลอร์ โอลิวา เซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส และหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การจัดทำร่างหลักสูตรและเอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น กล่าวคือ ได้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นโยบายการจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน การศึกษาสภาพปัญหาวิชาชีพครู การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ของครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผู้วิจัยจึงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการฝึกอบรมและด้านการวัดผล จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมกับทุกรายการ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไปทดลองใช้จัดอบรมนำร่องกับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งพบว่าหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรสามารถนำมาใช้ได้ตรงตามโครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ

2. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมดังกล่าวอย่างเป็นลำดับขั้นของเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม

มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นการฝึกอบรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพานี สฤกษ์วานิช (2557, หน้า 53-54) ที่กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการฝึกอบรมคือ 1. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ต้องกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะของการสื่อสารสองทาง เช่น จัดกลุ่มอภิปราย การวิเคราะห์กรณีศึกษานำเสนอ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมมีความสนใจและเพิ่มความเข้าใจ 2. หลักการเน้นย้ำ ซ้ำๆ (Repetition) ต้องรู้ว่าเนื้อหาอะไรสำคัญเป็นเนื้อหาหลักสูตรที่ต้องรู้ ต้องเน้นย้ำโดยใช้สื่อและวิธีการต่างๆ รวมทั้งการสรุปเนื้อหาอะไรสำคัญเป็นเนื้อหาหลักที่ต้องรู้ ต้องเน้นย้ำ โดยใช้สื่อและวิธีการต่างๆ รวมทั้งการสรุปเนื้อหาหรือประเด็นสำคัญบ่อยๆ เพื่อให้ความรู้สำคัญยังคงอยู่ยาวนานที่สุด 3. หลักการมุ่งให้เกิดการถ่ายทอด (Transference) เนื้อหาการอบรมจะต้องนำไปสู่การนำไปปฏิบัติได้และสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้ กระบวนการจะต้องพยายามให้มีการได้ปฏิบัติเป็น Action Learning ไม่ใช่ให้รับฟังแต่เพียงอย่างเดียว เช่น ควรให้มีการทำแบบฝึกหัด ทำกรณีศึกษา ได้จำลองสถานการณ์หรือฝึกปฏิบัติในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดหรือไปทำอะไรต่อได้ ก็จะทำให้ความรู้ที่ได้รับนั้นคงอยู่ได้ยาวนาน 4. หลักการให้ข้อมูลย้อนกลับและติดตามผล (Feedback and Follow up) ในการอบรมต้องให้ข้อมูลย้อนกลับ เช่น ให้ทดลองทำแบบฝึกหัดหรือกรณีศึกษาแล้วมีการแจ้งผลให้ทราบหรือให้ทำโครงการ โดยต้องให้ข้อมูลย้อนกลับตลอดจนมีการติดตามผลการฝึกอบรมในเรื่องที่จะนำไปปฏิบัติและถ่ายในในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย จึงจะส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ครูมีเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับ เห็นด้วย แสดงว่าเจตคติของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อและเรียงอันดับจากมากไปน้อยได้ 3 อันดับแรก คือครูสามารถนำความรู้ไปออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 สื่อสามารถนำไปใช้งานได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 เนื้อหาเหมาะสมกับความต้องการของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และมีค่าเฉลี่ยรวมการสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับเท่ากับ 4.45 อยู่ในระดับ เห็นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีองค์ประกอบครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หน่วยการฝึกอบรม โครงสร้างระยะเวลาการฝึกอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมทุกรายการ ทำให้ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถประเมินความสามารถในการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในห้องเรียน โดยใช้แบบติดตามและประเมินผล อีกทั้งหลักสูตรการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรที่ทันสมัยจากการนำสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีการฝึกปฏิบัติจริงในกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญาวี คณะผล (2554, หน้า 66-71) ที่ได้ศึกษาทัศนคติ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเชิงบวก ส่วนมากให้ความสำคัญสำหรับสังคม

ออนไลน์เป็นช่องทางเปิดกว้าง เป็นเครื่องมือให้คนได้แสดงความคิดเห็นได้ในหลากหลายแง่มุม สามารถค้นหาข้อมูล และตอบสนองความต้องการได้ง่าย และเป็นการโต้ตอบกันโดยอิสระ ไม่ว่าจะเป็นอย่างที่ไหนเวลาใด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขจิตร์ ตั้งเจริญ (2562, หน้า 37-40) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านความรู้ความสามารถทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านความรู้ความสามารถทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนที่จะนำกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ ควรศึกษา หลักการแนวคิด เป้าหมาย และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เข้าใจ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ ในระดับชั้นต่าง ๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการพัฒนาในการจัดการเรียน การสอนในธรรมชาติแต่ละวิชา มีการลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น

3. ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการออกแบบกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ และควรมีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลา สภาพบริบทตัวนักเรียน โรงเรียน เพื่อสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาผลของการจัดฝึกอบรมของครูเท่านั้น มิได้ศึกษาผลการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการศึกษาผลของหลักสูตรฝึกอบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาการเรียน การสอน สำหรับครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อตัวผู้เรียน

2. จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่าครูมีความคิดเห็นในการนำความรู้ไปออกแบบการจัดการเรียน การสอน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีความเห็นด้วยเป็นอันดับ 1 จึงควรมีการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมมีความน่าสนใจ

3. จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความชัดเจนของเนื้อหาเป็นอันดับสุดท้าย จึงควรมีการศึกษาถึงสาเหตุว่าเป็นเพราะอะไร

เอกสารอ้างอิง

เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว. (2559). *เดินทางการศึกษาไทยอย่างไรให้ตอบโจทย์ Thailand Economy 4.0.* (ออนไลน์).

เข้าถึงได้จาก <http://www.dailynews.co.th/education/508639>.

ชูชัย สมธิไกร. (2554). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร Personnel Training in Organizations* (พิมพ์ครั้งที่ 7).

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูชัย สมธิไกร. (2554). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิชญาวี คณะผล. (2554). *การศึกษาทัศนคติการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ กรณีศึกษา: นักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดเพชรบูรณ์*. การค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมคิด บางโม. (2553). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). (2559). *ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาคุรุสภา. (2556). *มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาคุรุสภา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2562). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่* (พ.ศ. 2559 - 2563) การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.ชลบุรี: โรงเรียนสวนป่าเขาชะอางค์.
- สุนันท์ สีพาย และไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์. (2561). *เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่การศึกษา 4.0(Thailand's Educational Transformation towards towards Education 4.0* เข้าถึงได้จาก https://edu.msu.ac.th/jem>home>journal_file.
- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2557). *การฝึกอบรมและพัฒนาเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Marketing Oops. (2557). *รายงานผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของไทย ปี 2013*. เข้าถึงได้จาก [http:// thaimarketing.in.th/2014/03/17/Thailand-facebook-statistic](http://thaimarketing.in.th/2014/03/17/Thailand-facebook-statistic).